

TAMPEREEN HIIPPAKUNNAN PIISPA

MATTI REPO

Seimen äärellä kaikki lämmittävät toisiaan

Tämän vuoden joulua odotetaan keskellä kohoavia energiahintoja. Kodeissa pelätään sähköpulan johtavan katkoksiin. Sellaiset saattavat vaikeuttaa arkea pahastikin. Mitä tulee työstä tai vapaa-ajasta, juhlasta puhumattakaan? Elämä muuttuu ankeaksi, jos katosta sammuu valo, patterista loppuu lämpö ja pakastimesta poistuu pakkanen. Miten käy joulunvieton, kun liedessä lakkaa liekki ja kiukaassa kylmenee kivi? Jäävätkö kinkut paistamatta ja löylyt lyömättä?

Valo ja lämpö ovat ihmiselle niin tärkeitä, että niiden poissaolo vie toimintakyvyn. Sähkön katkeaminen koko yhteiskunnasta lamauttaisi kaikki toiminnot. Onneksi erilaisia varajärjestelmiä on. Kodeissakin lienee varauduttu hämäärään ja viilleään, jos niin tulisi käymään.

Jouluevankeliumissa on eräs yksityiskohta, jota inhimillinen kaipuu on vuosisatojen ajan täydentänyt valoisilla ja lämpöisillä mielikuvilla. Joosef ja Maria eivät Betlehemissä saaneet sijaa majatalossa. Mihin he menivät? Koska Marian kerrotaan laskeneen lapsen eläinten syöttökaukaloon, mieleen on tullut erillinen eläinsuoja. Se tuskin oli mikään Pohjolassa tunnettu hirrestä rakennettu talli. Ihmiset luultavimmin asuivat noilla seuduin luolissa, jonka etummaiseen osaan otettiin karja yöksi suojaan. Ihmisten paikka oli sisemmässä luolassa.

Luolassa oli hämää, mutta kuvissa, runoissa ja lauluissa vastasyntyneestä loistaa valo. Jeesus-lapsi säteilee sitä, mitä ihmiset kaipaavat. Hätä ja puute eivät enää ahdistaa, kun pieni poika tuo rauhan Jumalalta.

Taidekuivissa myös karja osallistuu kylmän lämmittämiseen. Tarinoissa härkä ja aasi tarjoavat kylkensä ja hengittävät höyryään niin pikkuiselle kuin koko perheelle. Nämä juhdat asetetaan kotien jouluseimissä ihmishahmojen joukkoon, vaikka Raamatussa ei niitä mainita Jeesuksen syntymän yhteydessä. Ne on lainattu profeetta Jesajan kirjasta: *Härkä tuntee omistajansa ja aasi isäntänsä seimen; mutta Israel ei tunne, minun kansani ei ymmärrä.* (Jes. 1:3)

Jumalan Poika syntyi niukkaan valoon ja vähäiseen lämpöön. Silti hän valaisee ja lämmittää meitä vuosi toisensa jälkeen ihmeellisellä tavalla. Siellä, missä huomio kiinnittyy häneen, koetaan turvallisuutta epävarmuuden ja pelonkin keskellä. Siellä nähdään, että niin ihmisten kuin muiden luontokappaleiden elämä muodostaa yhden kokonaisuuden. Jeesuksen tuoma joulun rauha saa sen aikaan. Hän valaisee sisältä päin. Siksi seimen äärellä kaikki lämmittävät toisiaan. Suokoon Jumalan Poika valoa ja lämpöä sinun jouluusi.

Tampereen piispantalossa adventtina 2022

+ Matti Ryy